

27. Товарознавча оцінка історичних ювелірних виробів фірми «Фаберже»

Леся Богун, Тетяна Артюх

Національний університет харчових технологій

Вступ. Уміння досягти враження за рахунок створення особливо яскравої художньої форми ювелірного виробу, а не тільки за рахунок дорогоцінних матеріалів, відрізняло роботи відомих російських майстрів фірми Карла Фаберже, що набули світового визнання. Актуальність даної теми полягає у дослідженні особливих ідентифікаційних ознак історичних ювелірних виробів за рахунок використання ексклюзивних матеріалів і особливої техніки виробництва.

Матеріали і методи. Теоретичне дослідження було виконане з використанням загальнонаукових методів таких, як аналіз, синтез, індукція, дедукція.

Результати. У роботах всесвітньовідомих майстрів фірми «Фаберже» відбулося чудове злиття європейських і російських художніх традицій, і справа не тільки в знаменитих пасхальних яйцях. Засновником фірми «Фаберже» був Густав Фаберже, який у 1842 році на Великій Морській вулиці в Петербурзі відкрив ювелірну фірму. У майстерні Фаберже створювали шедеври. Основний принцип Фаберже був простий - кожен виріб має бути виготовлено в одній майстерні одним майстром.

Головне досягнення майстрів фірми «Фаберже» в ювелірній справі - технологія виготовлення найскладніших емалей. Особливістю виробів Фаберже була так звана емаль «en relief» - гладке покриття досить великих поверхонь.

Особистою заслугою фірми Фаберже стало застосування в ювелірній справі виробних каменів, які раніше вважалися «неювелірними». Широку палітру самоцвітів: амазоніт, хризопраз, халцедон, нефрит, бірюзу, яшму він сміливо поєднує з дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням. Ламаючи всі традиції і канони, майстер включає в деякі прикраси олово, а прямокутні брошки з карельської берези, оправлені в діаманти, з його легкої руки тут же входять в моду світських кіл.

Особлива та мабуть сама відмінна риса виробів фірми Фаберже - їх вишукана конструктивність, яка виражалася в пошуку завжди принципово нових, оригінальних конструкторських рішень.

Вершиною ж діяльності фірми по праву вважаються яйця Фаберже, виконані з дорогоцінних металів і каменів. Традиція дарувати пасхальні яйця - символ народження життя, воскресіння - існувала в Європі з XVI століття. Яйця Фаберже – знаменита серія ювелірних виробів фірми Карла Фаберже. Серія створювалася між 1885 і 1917 рр. для російської імператорської сім'ї і приватних покупців. Виготовлення кожного яйця займало практично рік. Особливо великий вклад зроблений майстром Михайлом Перхіним. А також Августом Хольстром, Генріком Вігстром, Еріком Колліном та ін. Всього відомо про створення 71 штуки, із яких 54 імператорські. Із 71 відомих яєць до наших днів дійшло лише 62. Доказом справжності слугує клеймо фірми Фаберже. Кожний виріб з даної колекції унікальний і перевершує попереднє по винахідливості та елегантності. Стиль Фаберже носить печатку витонченості і справжньої суворої елегантності, яка свідчить про високий рівень майстерності.

Висновки. Ім'я Карла Фаберже стало однією з «візитних карток» Росії. Його час був тріумфом російського ювелірного мистецтва - вироби Фаберже займали почесне місце в палацах королів Англії, Болгарії, Данії, Швеції, Німеччини. Імператорські яйця Фаберже сьогодні знаходяться в колекціях Москви, США та Європи. У наші дні справа Фаберже все ще живе і розвивається. Багато сьогоденних ювелірів намагаються наслідувати творчість Карла Фаберже.